

УДОСКОНАЛЕННЯ КЛАСИФІКАЦІЇ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ТЕХНОГЕННОГО ХАРАКТЕРУ ВНАСЛІДОК ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ

Мироненко А.А., НУЦЗУ
НК – Рибка Є.О., д.т.н., с.дослідн., нач. від., НУЦЗУ

Світовий досвід у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій очевидно показав, що витрати на заходи щодо запобігання надзвичайним ситуаціям виявляються значно нижчими збитку від них. Запобігання надзвичайним ситуаціям зазвичай реалізується завчасним проведенням превентивних заходів.

Імовірність появи надзвичайних ситуацій істотно зростає через зміни клімату, поширення нових технологій в промисловості і як наслідок загального забруднення повітря. У зв'язку з цим, зниження ризику від небезпечного забруднення повітря є особливо актуальною проблемою. При цьому на даний час не існує загальноприйнятого визначення і класифікації надзвичайних ситуацій. Що стосується міжнародної класифікації, то найбільш прийнятною і поширеною є класифікація НС, пропонується CRED (Center for Research on the Epidemiology of Disasters).

Численні класифікації надзвичайних ситуацій [1] відображають специфіку країни за своїм походженням. При цьому обґрунтованість і прийнятність класифікації надзвичайних ситуацій може бути забезпечена додаванням до ознак існуючих класифікацій критерію наслідків. Це призводить до більш складної топології надзвичайних ситуацій, яка представляє собою практично об'єктивну ознаку класифікації надзвичайних ситуацій. В якості критеріїв наслідків надзвичайних ситуацій, пов'язаних із забрудненням атмосферного повітря, можуть використовуватися оцінки довгострокового і короткострокового ризику небажаного впливу на життєдіяльність людини, включаючи її смерть.

З огляду на особливу небезпеку для життєдіяльності людини надзвичайних ситуацій внаслідок забруднення повітря небезпечними речовинами, виникає необхідність в розвитку відомих класифікацій з метою забезпечення достовірного виявлення зазначених надзвичайних ситуацій. При цьому розвиток прийнятих класифікацій надзвичайних ситуацій має базуватися на додатковому урахуванні у відомих класифікаціях наслідків для життєдіяльності індивідуума.

Аналіз класифікаційних ознак надзвичайних ситуацій [1] базується на визначенні кількісного перевищення викидів в атмосферне повітря забруднюючих речовин, понад ГДК з урахуванням часу його дії. Це означає, що прийняті класифікаційні ознаки обмежуються заданими граничними дозами шкідливих речовин в атмосферному повітрі без урахування їх небезпеки. При цьому не зовсім зрозуміло, які типи ГДК повинні використовуватися в прийнятих ознаках для прийняття рішення про наявність надзвичайної ситуації.

Таким чином, розвиток існуючих класифікацій надзвичайних ситуацій внаслідок забруднення атмосферного повітря на основі врахування їх наслідків для індивідуума, що оцінюється ризиком порушення нормальних умов життєдіяльності є актуальним завданням цивільного захисту.

ЛІТЕРАТУРА

1. Класифікатор надзвичайних ситуацій. Київ, ДК 019:2010. Чинний від 01.01.2011. URL:[http:// www.ligazakon.ua](http://www.ligazakon.ua)